

CUDA W OKOLICY JEZIORA

Część I: Przegląd

Teksty przewodnie: Mk 5,6-9.22-34.

Zakres studium: Mk 5.

Wprowadzenie: Mk 5-6 to fragment *Ewangelii Marka* zbliżony tematycznie do Mk 1. W tych rozdziałach czytamy o Jezusie dokonującym cudów, takich jak wyrzucanie demonów i uzdrawianie ludzi, a także głoszącym ewangelię. W tej lekcji przestudiujemy wybrane wydarzenia z tych dwóch rozdziałów reprezentatywne dla poruszonych w nich tematów.

Tematy lekcji

Lekcja tego tygodnia dotyczy dwóch cudów dokonanych przez Jezusa. Pierwszy z nich to historia poganina, który był opętany przez nieczystego ducha. Druga narracja to historia „nieczystej” kobiety należącej do żydowskiej społeczności.

1. **Jezus i „legion”.** Marek informuje nas, że gdy Jezus udał się do krainy Gerazeńczyków, pogan, „oto wybiegł z grobów naprzeciw niego opętany przez ducha nieczystego człowiek”. W wyniku tej konfrontacji Jezus uzdrowił tego człowieka.

2. **Jezus i uzdrowienie dwóch córek.** Kiedy Jezus wrócił do swoich ziomek, przełożony synagogi imieniem Jair wybiegł Mu na spotkanie i „błagał go usilnie, mówiąc: Córeczka moja kona” (Mk 5,23). Jezus wskrzesił córkę Jaira, a wcześniej uzdrowił kobietę cierpiącą na krwotok.

Część II: Komentarz

Jezus i „legion”

Marek często podaje wskazówki geograficzne opisując działalność Jezusa w miejscach oddalonych od Jego miasta. Te szczegóły narracji podkreślają wyraźną intencję Jezusa, by docierać nie tylko do Izraelitów, ale także do pogan. Na przykład, w Mk 4,35 Jezus mówi uczniom: „Przeprawmy się na drugą stronę”. I znowu w Mk 5,1 pojawia się wskazówka geograficzna: „I przybyli na drugi brzeg morza, do krainy Gerazeńczyków”.

Miasto Gerazeńczyków (Geraza) stanowiło centrum jednego z okręgów Dziesięciogrodzia (Mk 5,20). Fakt, iż w pobliżu miasta „pasło się (...) u podnóża góry, duże stado świń” (Mk 5,11), pomaga nam potwierdzić przekonanie, że było to pogańskie miasto. Kelly R. Iverson oferuje trafne wprowadzenie do działalności Jezusa w Galilei. Stwierdza: „To wydarzenie zaznacza serię celowych wypraw Jezusa na terytorium pogan. Pierwsze spotkanie z poganami poza ojczyzną Izraelitów nastąpiło na wschodnim brzegu Jeziora Galilejskiego, w regionie Gerazy. (...) Historia opętanego z Gerazy ukazuje moc Jezusa, zapowiada misję wśród pogan i przyszłą służbę na pogańskim terytorium. Jest to przygotowawcza misja torująca drogę do powrotu Jezus w ten region w późniejszej narracji (Mk 7,31-37)” (Kelly R. Iverson, *Gentiles in the Gospel of Mark*, „Even the Dogs Under the Table Eat the Children’s Crumbs”, Londyn 2007, s. 20).

Tak więc ostatnia część Mk 4 i początek Mk 5 ukazują zmianę w służbie Jezusa z służby pośród Żydów na służbę także pośród pogan. Jednak istnieje wspólny element, jaki Jezus napotkał w obu środowiskach - siły demoniczne. Według Marka Jezus rozpoczął swoją działalność wśród Żydów. Pierwszy cud Jezusa zanotowany w *Ewangelii Marka* został dokonany w synagodze (w środowisku żydowskim). Nieczysty duch wołał tam przez opętanego człowieka: „Cóż mamy z tobą, Jezusie Nazareński? Przyszedłeś nas zgubić? Wiem, kim Ty jesteś, święty Boży” (Mk 1,24).

Rozpoczynając swoją działalność na pogańskim terenie Jezus napotkał podobny scenariusz. W Mk 5,2 czytamy: „A gdy wychodził z łodzi, oto wybiegł z grobów naprzeciw niego opętany przez ducha nieczystego człowiek”. Zarówno w synagodze jak i wśród pogan znajdowali się ludzie opętani przez duchy nieczyste i potrzebujący uwolnienia. W obu sytuacjach demony usiłowały więzić ludzi. Jezus przyszedł, by wyzwolić więźniów i przyłączyć ich do swojego królestwa.

Mk 5,7-9 opisuje dialog między Jezusem a demonem (demonami). Spotkanie przebiegało według podobnego wzorca jak w Mk 1,23-25. „I wołając wielkim głosem, rzekł: Co ja mam z tobą, Jezusie, Synu Boga Najwyższego? Zaklinam cię na Boga, żebyś mię nie dręczył” (Mk 5,7). Co ciekawe, demony rozpoznawały Jezusa - wiedziały, kim jest. Mówiły do Niego: „Wiem, kim Ty jesteś, święty Boży” (Mk 1,24); „Tyś jest Syn Boży” (Mk 3,11); „Jezusie, Synu Boga Najwyższego” (Mk 5,7). To niezwykle, że najmocniejsze stwierdzenia dotyczące tożsamości Chrystusa zostały wypowiedziane przez demony. Nauczyciele Izraela należący do ludu Bożego nie zdobyli się na tak otwarte i zdecydowane wyznanie.

Rozważmy informację, którą Marek przekazał nam o opętanym człowieku. Złe duchy przedstawiły się jako „legion”. Legion był rzymską formacją wojskową liczącą od trzech do sześciu tysięcy piechurów (zob. Robert H.

Stein, *Mark*, Grand Rapids 2008, s. 255). Bez względu na to, jak bardzo zniewolony został człowiek przez złą moc, nie ma takiego demon, który może stawić opór potędze Boga Najwyższego i zwyciężyć Go.

Los zdemonizowanego człowieka był straszny. Mk 5,5 opisuje jego nędzę i cierpienie. „I całymi dniami i nocami przebywał w grobowcach i na górach, krzyczał i tłukł się kamieniami”.

„Mężczyzna ten został przedstawiony jako zupełnie zniewolony przez siły zła, poza zasięgiem wszelkiej ludzkiej pomocy (5,2-4). Fakt, iż mieszkał pośród grobów, »siedziby« zmarłych, czynił go podobnym do żywego trupa. Człowiek ten zachowywał się w sposób prowadzący do samodestrukcji (Mk 5,5) i przysparzający mu niewymownego cierpienia. Oto mocny obraz tego, jak Nowy Testament opisuje stan człowieka odłączonego od Chrystusa, martwego duchowo i w niewoli zła” (Larry W. Hurtado, *Mark*, Peabody 1989, s. 83).

W Mk 5,4 czytamy, że „nikt nie mógł go poskromić”. Tak było, zanim przybył Jezus. Po przybyciu Jezusa „ten, w którym był legion demonów” (Mk 5,15), opętany, teraz siedział spokojny, ubrany i przy zdrowych zmysłach. Taką moc wyzwolenia ma wyłącznie Jezus Chrystus. Ten, który skarcił wichry i uciszył wzburzone fale, może także nakazać złym duchom: „Wyjdź, duchu nieczysty, z tego człowieka!” (Mk 5,8). Władza Jezusa jest potężniejsza niż wszystkie moce ciemności.

Jezus i uzdrowienie dwóch córek

W Mk 5,21 Marek rozpoczyna nowy wątek narracji opisujący wydarzenia związane z ratunkiem, jaki Jezus przyniósł dwóm córkom Bożym - „niewieście, która od dwunastu lat miała krwotok” (Mk 5,25) oraz córce Jaira.

Ten wątek zawiera kolejny geopolityczny znacznik w podróży Jezusa. „A gdy się Jezus znowu przeprawił w łodzi na drugą stronę” (Mk 5,21). Jezus wrócił z terenu pogan i znalazł się ponownie wśród Żydów. Marek podkreśla ten powrót opisem interwencji Jezusa na prośbę przełożonego synagogi, Jaira. Ten ważny człowiek wkracza na scenę z postawą podobną do postawy zdemonizowanego człowieka w Mk 5,6 - upada do stóp Jezusa (Mk 5,22). W związku z chorobą swojej córki Jair prosił Jezusa: „Przyjdź, włóż na nią ręce, żeby odzyskała zdrowie i żyła” (Mk 5,23).

W pewnej chwili zrozpaczona kobieta przerwała narrację. Pamiętaj, że Jezus właśnie niedawno uwolnił człowieka opętanego przez legion demonów. Teraz zwraca swoją współczującą uwagę na kobietę zgodnie z prawem uważaną za nieczystą. Z powodu swojej choroby kobieta ta była rytualnie nieczysta i wyłączona z życia religijnego Izraela. „Jeżeli kobieta będzie miała upływ krwi przez wiele dni, a nie jest to czas jej nieczystości, albo jeżeli będzie miała upływ krwi poza czasem jej nieczystości, to będzie nieczysta przez wszystkie dni upływu tak samo, jak w czasie jej nieczystości. Będzie ona nieczysta” (Kpł 15,25).

Trudne położenie tej kobiety z powodu jej choroby miało także inny wymiar: „Ponieważ krwotok z narządów rodnych wykluczała z małżeństwa i był podstawą do rozwodu, w swojej kulturze kobieta ta nie mogła wypełnić swoich kobiecych funkcji, urodzić dzieci i być matką”. Do tego zapewne borykała się ona z problemami finansowymi, gdyż daremnie wydała wszystkie swoje pieniądze na lekarzy. „Jak trędowaty z Mk 1,40 była ona jak żywy trup, a uzdrowienie oznaczało dla niej przywrócenie do życia. Jak dziecko konające w domu Jaira, była w rozpaczliwej sytuacji, poza zasięgiem ludzkiej pomocy” (M. Eugene Boring, *Mark A Commentary*, Louisville—London 2006, s. 159-160). Tak więc Jezus przywraca do życia dwie osoby - kobietę, która była jak martwa fizycznie i społecznie (zważywszy to, czym było życie kobiety cierpiącej na krwotok od dwunastu lat w społeczeństwie nakazującym izolowanie takich osób), oraz córkę Jaira, dwunastoletnie dziecko, które ciężko zachorowało i zmarło.

W obu przypadkach w narracji pojawia się uzdrawiający dotyk. Kobieta dotyka szaty Jezusa, a Jezus dotyka ręki dziewczynki. Jednak autor stara się uświadomić czytelnikom, że nie sam dotyk kobiety przyniósł jej uzdrowienie. To wiara chorej kobiety jak i Jaira przyniosła rezultat. W pierwszym przypadku Jezus dodał otuchy kobiecie, mówiąc: „Córko, wiara twoja uzdrowiła cię” (Mk 5,34). W drugim przypadku Jezus podtrzymał na duchu ojca dziewczynki, Jaira, by wierzył, iż jego córka zostanie wskrzeszona (Mk 5,36).

Część III: Zastosowanie

Marek, podobnie jak pozostali trzej autorzy ewangelii, przedstawia antagonizm niektórych żydowskich nauczycieli i przywódców synagogi wobec Jezusa. Jednak ten antagonizm nie był w stanie zniechęcić Jezusa do uczęszczania do synagogi oraz działania dla dobra ludzi, których tam spotykał. Na przykład, w Mk 1,21 czytamy, że Jezus i jego uczniowie „weszli do Kafarnaum; i zaraz w sabbat wstąpił do synagogi, i nauczał”. Pierwszy cud Jezusa opisany w *Ewangelii Marka* został dokonany właśnie w synagodze: „A był w *ich* synagodze człowiek, opętany przez ducha nieczystego” (Mk 1,23). Następnie w Mk 5,22 Jezus niesie pomoc córce „jednego z przełożonych synagogi”.

Czasami nie zgadzamy się z niektórymi przywódcami czy uczestnikami społeczności kościelnej. W jakim stopniu pozwalamy, by te niezgodności kształtowały nasze przekonania i relacje w naszej społeczności? Jakiego postępowania w takich sytuacjach uczy nas przykład Jezusa?

Jezus wychodził poza swoją społeczność wiary, by docierać do ludzi w pogańskiej społeczności. Co czynimy, by pozyskiwać dla królestwa Bożego ludzi, którzy wydają się daleko odbiegać od nas w swoich poglądach? Odpowiadając na to pytanie, rozważ Mk 6,34: „A wyszedłszy, ujrzał mnóstwo ludu i ulitował się nad nimi, że byli jak owce nie mające pasterza, i począł ich uczyć wielu rzeczy”.

	<p style="text-align: center;">MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewodniki- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”. • Pytania- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej. <p style="text-align: center;">www.adwent.pl dział: Studium biblijne</p>	<p style="text-align: center;">KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii. • Propozycje dodatkowych zajęć. • Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium. • Wspólnota, modlitwa <p style="text-align: center;">każdy czwartek, godz. 20.00 Zoom: 856 5129 9515 Kod dostępu: Biblia</p>
---	---	--